

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(9–10 травня 2024 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

УДК 330.341

ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ

Ганна Кондратьєва
аспірантка

*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Стійкий розвиток територіальних громад (далі – громади) в Україні стикається із проблемою нерівномірного прогресу. Кожна громада розробляє індивідуальну стратегію розвитку, адаптовану до своїх унікальних потреб, ресурсів і викликів, за допомогою зовнішніх експертів задля забезпечення об'єктивності й комплексності підходу.

Основною перешкодою під час розроблення стратегії розвитку є недостатня орієнтація на унікальну ідею розвитку, що може стати основою ідентичності громади й визначати її привабливість для зовнішніх відвідувачів, і власних мешканців.

Саме відсутність фокуса на такій ідеї є ключовим чинником, що обмежує потенціал для стійкого розвитку. Ця ідея повинна визначати, чому громада приваблива для зовнішніх відвідувачів та інвесторів, а також чому її мешканці повинні бути мотивовані залишитися й активно вкладатися в розвиток свого села чи містечка. Ідея стає вирішальним елементом для розвитку почуття приналежності й ідентичності, що є невід'ємною частиною ефективного управління й маркетингу в громадах.

Отже, ключ до розв'язання проблеми нерівномірного розвитку полягає не тільки в створенні стратегій, які базуються на поточних потребах і ресурсах, але і в розробленні візії, яка спрямована на реалізацію унікальної ідеї розвитку, що відображатиме сутність й амбіції громади. Ми дали таке визначення «Ідеї» в межах нашого проекту – це певна ідентичність громади, яка є одночасно конкурентною перевагою назовні й точкою солідарності мешканців всередині.

Утім, слід урахувати, що на рівні громади менеджерська спроможність (Management capacity) часто залишається на не найкращому рівні, що ускладнює процес реалізації стратегій розвитку. Це вимагає особливої уваги до розвитку компетенцій і навичок керівників громад і працівників організацій, щоб забезпечити ефективне управління й реалізацію ініціатив [1, с. 79].

Головною інвестицією в громаді залишається людина. Створення умов для залучення й утримання мешканців, розуміння їх потреб і мотивацій – фундаментальне завдання. Маленькі громади не зможуть конкурувати з мегаполісами за рівнем інфраструктури, тому важливо зосередитися на використанні власних унікальних переваг – культурних, історичних, природних – для створення привабливого середовища для життя й розвитку [2, с. 9].

Стратегія розвитку, яка орієнтована на «увласнення» громади її мешканцями, містить розвиток доступності освіти, культурного життя, підтримку місцевого бізнесу, забезпечення якісних соціальних послуг, урахування аспектів сталого розвитку. Такий підхід не тільки сприяє розвиткові громади, але й забезпечує її згуртованість і самодостатність, відкриваючи нові можливості для реалізації потенціалу її мешканців.

Ми прагнемо бачити результати своєї діяльності тут і зараз, проте концепція сталого розвитку вимагає погляду в майбутнє, досягнення якого зажадає надзвичайних зусиль і великої відданості, яке потребує неймовірних зусиль та «сродної праці» [3, стор. 116].

Важливо вважати розвиток громади комплексною системою, де публічні й приватні сектори виступають складовими частинами, а громадяни як фундаментальними елементами цієї структури, з'єднані між собою множинними зв'язками. Такий підхід підкреслює, що культурні трансформації, охоплюючи всі аспекти життя громади, є невід'ємною умовою для досягнення стійкого прогресу [4, с. 18].

Стале майбутнє територіальних громад в Україні вимагає інтегрованого підходу, що враховує їх унікальні потреби, ресурси й виклики. Розроблення індивідуальних стратегій розвитку, орієнтованих на унікальну ідею, що стимулює культурну трансформацію та посилення ідентичності – ключ до залучення зовнішніх інвесторів і мотивації мешканців до активної участі в житті своєї громади. Не менш важливим є розвиток менеджерських навичок керівників громад, що дасть змогу ефективно реалізовувати задумані ініціативи. Успіх цих зусиль залежить від створення умов для залучення й утримання мешканців, використання власних унікальних переваг громади, та розвитку інфраструктури, що відповідає потребам сучасного життя. Отже, стратегія розвитку, яка базується на принципах «увласнення» громади її мешканцями та інтеграції всіх аспектів громадського життя, відкриває шлях до стійкого розвитку й реалізації потенціалу кожної громади в умовах глобалізації та соціальних змін.

Список використаних джерел

1. Сторожев Р. І. Система принципів розвитку лідерства в публічному управлінні. *Public Administration*. 2020. Vol. 47. P. 79–80.
2. Бобровська О. Ю., Шумік І. В. Корпоративне управління соціальним розвитком територіальних громад: монографія. Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, 2014. 170 с.
3. Откович К., Сродна праця у філософії Григорія Сковороди як концепція розвитку та формування цінностей впродовж життя. *Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії*. 2023. Вип. 48. С. 113–119.
4. Двігун А. О. Проблеми та перспективи розвитку освіти як чинники сталого розвитку громад. *Review of transport economics and management*. 2021. Vol. 21. P. 15–20.